

Als verantwoordelijke uitgever van Roularta Mediagroup, dat onder meer het weekblad *Knack* uitbrengt, is Wim Criel toch nog maar toe aan zijn tweede interview ooit. Onafhankelijkheid is dan ook een waarde die hij in die functie hoog in het vaandel draagt. Thuis is hij echter een geëngageerd kerkganger. Liefhebber van het gregoriaans bovendien. Tolerantie, diepgang en soberheid zijn de noten op zijn zang.

Lieve Wouters

'Inleving en tolerantie zijn sleutels tot waarheid'

WIM CRIEL

BEHALVE voor zijn licenties rechten studeerde Wim Criel zijn hele schoolloopbaan bij jezuiten. Met een huisarts als vader wordt de benjamin van het gezin Criel uit Merelbeke net als zijn drie broers en vier zussen thuis geboren. Na het Sint-Barbaracollege in Gent trekt hij naar Ufsia, de huidige stadscampus van Universiteit Antwerpen. Tijdens zijn rechtenstudies leert hij Rik De Nolf kennen, op dat moment al druk bezig met *Knack Magazine*. Na vier jaar aan de balie stapt Wim Criel mee in het familiebedrijf van de De Nolfs. Toch schreef hij nooit één artikel. Zijn taak werd het, integendeel, om na te lezen. Dat doet hij nog steeds met de grootste toewijding. Vooral stukken waaraan een juridisch risico is verbonden of die gevoelig liggen, leest en herleest hij met argusogen. „Ik verheug me in een goede verhouding met de redactie”, aldus Wim Criel. „Ik zie mezelf als iemand die assisteert en zo nodig een spiegel voorhoudt. Samen met de redacteur analyseer ik het stuk door vragen te stellen. Het is al gebeurd dat de teneur van een artikel 180 graden keerde na zo'n gesprek.” En wij die dachten dat in de journalistiek alles snel moest gaan.

– Is tijdsdruk niet een knelpunt in de journalistiek vandaag?

Dat geldt zeker voor het dagjesnieuws. Berichten moeten tegelijk in de krant, op het net, op televisie... Een journalist kan niet al deze taken opstapelen zonder aan kwaliteit in te boeten. Tegelijk is er een deprofilering aan de gang, waardoor iedereen op de duur zo wat hetzelfde doet. Daardoor gaan VRT en VTM op elkaar gelijken, net als de kwaliteitskranten nauwelijks nog van elkaar verschillen. *Knack* heeft een duidelijk profiel: Vlaams, vooral onafhankelijk, en met respect voor ieders overtuiging.

Ik ben ervan overtuigd dat de pers slechts kan overleven als ze kwaliteit brengt, geloofwaardige informatie. Alleen daarin ligt immers het onderscheid met alle 'brol' die je op internet vindt. Die kan misschien interessant zijn, maar je weet nooit wat je eraan

Wim Criel: 'Een mens kan niet zonder religie en diepgang.' © Kristof Ghyselinck

hebt. De wikipedia-anomalie noem ik dat. (Wikipedia is een encyclopedie op het internet, waaraan gelijk wie kan meewerken, n.d.r.)

– Inzetten op kwaliteit dus, maar intussen vallen bij redacties van toonaangevende kranten tientallen ontslagen.

Gaat het economisch slecht, dan voelen dagbladen dat het eerst. Dagelijks gaat er een schel van de salami, bij wijze van spreken. Het is dus in zekere mate onvermijdelijk dat er moet worden gesnoeid. Maar ik geloof niet in rationalisering door redacties van verschillende bladen bij elkaar te slaan. Dan dreig je hun profiel op te geven, wat in het verleden al heeft geleid tot het verdwijnen van bladen. Nogmaals, het enige antwoord waarin ik geloof, is kwaliteit. En profilering. Daarvoor heb je een visie nodig en sterke mensen om die visie uit te dragen.

Maar dan is er nog de druk van de lezersmarkt. Net als de journalist heeft de lezer haast geen tijd meer voor diepgaande analyse. Hij wenst korte stukjes, hapklare brokken, direct, nu. Hij wil in één oogopslag weten waarover een ar-

tikel gaat en wat de conclusie ervan is. Voeg daar nog de dwang van het politiek correcte denken bij. Eén voorbeeld. Groen staat gelijk aan links. Het staat niet om anders te beweren. Alsof er aan de rechterzijde geen groene ideologie bestaat. Maar er zijn veel ergere voorbeelden van 'verboden vrij denken'. En dat terwijl we het zo vaak hebben over het recht op vrije meningsuiting.

Er is in onze samenleving slechts weinig ruimte voor zelfreflectie. Daarom vind ik het in het christendom zo belangrijk dat de eucharistie stevast begint met de schuldbelijdenis, een moment van kritisch naar jezelf kijken en je goede bedoelingen hernieuwen. Ik ben ook een voorstander van de biecht, al doe ik het zelf veel te weinig. Ik denk dat vele godsdiensten ons om dat sacrament zouden benijden. Christenen krijgen de kans om altijd opnieuw te beginnen.

– U bent een geëngageerd kerkganger.

Ik woon en kerk in Sint-Denijs-Westrem, maar ben nog altijd actief in Merelbeke. Daar zet ik me onder meer in voor de verloofdenwerking. Als bij een jong paar het geloof wortel schiet, zal het hele gezin er de vruchten van plukken. Daarom vind ik dat eigenlijk nog belangrijker dan de doopselcatechese. Jammer dat deze pastorale begeleiding zo weinig gestuurd wordt op hoger kerkelijk niveau. Alles is zo vrijblijvend. Leken kunnen hierin een rol spelen, maar ik merk dat hun positie in de Kerk nog niet rijp is.

Als ik 's zondags een lege kerk zie, vraag ik me af waar alle afwezige gelovigen hun moment van reflectie vinden

– Was u altijd zo kerkbetrokken?

Ik was twintig in 1968. In die periode werd de oude identiteit van de Kerk afgebroken. Maar de slinger sloeg een beetje door. Alles moest toegankelijk, *low profile*. Uit onwetendheid deed ik daaraan mee.

De liefde voor het gregoriaans deed me inzien dat we het midden moesten zoeken. De cursus gregoriaans startte in 1985. Vanwege de uiteenlopende overtuigingen durfden we niet het accent te leggen op diepgang. Op de duur vroegen de cursisten zelf om meer religieuze duiding. Ze kwamen immers niet allereerst voor de muziek, maar voor datgene wat de muziek in hun hart teweeg bracht.

Dat deed me beseffen dat een mens niet zonder religie en zonder diepgang kan. Gerijpte instituten zoals de Kerk zijn levensnoodzakelijk om niet te verzeilen in een primitief 'ietsisme'. Je moet het juiste evenwicht vinden: ik wil geen pezewever zijn, maar wel het geloof ernstig nemen. Het christendom is voor mij allereerst de brenger van innerlijke vrijheid. Die maakt dat je tolerant kunt zijn voor mensen met een andere overtuiging. Tolerant in de zin van 'ik zie je graag zoals je bent'. En samen met inlevingsvermogen is tolerantie een sleutel tot waarheid. Die heeft altijd minstens twee kanten.

Maar tegelijk geldt: geen vrijheid zonder reflectie. Als ik 's zondags een lege kerk zie, dan bekruip me soms de vraag waar al die afwezige gelovigen hun moment van reflectie vinden.

– Niet alle parochies zijn nu eenmaal even aantrekkelijk...

Je hebt niet per se een charismatische pastoor of levende gemeenschap nodig om God te vinden in de eucharistie. We stellen teveel scherp op de persoonlijke beleving. Met name uitvaardiensten worden zozeer gepersonaliseerd, dat het niet meer mooi is. God wordt erin verdrongen. Zo hoorde ik tijdens een afscheidswaard in de mis eens iemand over zijn overleden oma zeggen: „We zullen je friet en mayonaise missen.” Is dat nu het diepgaande getuigenis? Hoe minder praktiserend mensen zijn, hoe meer ze zich willen manifesteren in de kerk. Gregoriaans is een sublieme belevingsvorm van liturgie, juist omdat het zonder omwegen Gods woord laat weerklinken. Het zingt niet over God, maar zingt Gods woord zelf. Eenstemmig en sober leidt het gezang je recht naar de kern van het geloof.